

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021**

**ΕΡΓΟ «ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. ΛΕΜ/00588/2021,
ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ "ΟΡΑΜΑ" ΣΤΟ ΔΗΜΟ
ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑ (Φ/ΣΧ. 0/2-207-342, ΤΜ. 5, ΑΡ. ΤΕΜ. 196, 717, 718)»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λευκωσίας (Αρ. Φακ. ΛΕΜ/00588/2021 και ημερομηνία 02/12/2021), για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το Έργο λήφθηκαν απόψεις από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία κλινικής με την επωνυμία «Όραμα» στο Δήμο Γερμασόγειας.

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) εμπίπτει εντός Πολεοδομικής Ζώνης Κα8 (100%) (περιοχές με επικρατούσα χρήση την κατοικία) και χωροθετείται στην τοποθεσία Χαλομάντρες της ενορίας Αγίας Παρασκευής εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Γερμασόγειας της επαρχίας Λεμεσού (αριθμός τεμαχίων 196 – 717 – 718, τμήμα 05, Φύλλο Σχέδιο (Φ/Σχ): 0/2-207-342). Το συνολικό εμβαδόν των τεμαχίων είναι 1.822 m² και το συνολικό εμβαδόν κάλυψης του εδάφους από τις κατασκευές θα είναι περίπου 1.600 m² (εμβαδόν υπόγειου χώρου).

Το υψόμετρο του ΠΕ κυμαίνεται στα 54 - 56 μέτρα πάνω από τη Μέση Στάθμη της Θάλασσας (ΜΣΘ). Η μορφολογία των προτεινόμενων τεμαχίων δεν παρουσιάζει έντονο ανάγλυφο, η επιφάνεια των τεμαχίων είναι σχεδόν επίπεδη με ελαφριά κλίση της τάξεως του 1% περίπου από ανατολικά προς δυτικά. Το ύψος του κτιρίου της κλινικής θα είναι 14 μέτρα από την επιφάνεια του εδάφους.

Το ΠΕ χωροθετείται σε περι-αστικό περιβάλλον, όπου δεν υφίστανται περιοχές περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Σε ακτίνα εντός 1 km από το ΠΕ υφίστανται τουριστικά καταλύματα, κατοικίες, η

βιομηχανική ζώνη Αγίου Αθανασίου, εμπορικά καταστήματα, χώρος στάθμευσης λεωφορείων, εστιατόρια, κτίρια υπηρεσιών, ο αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας – Λεμεσού (Α1), καθώς και άλλες δημόσιες υποδομές που εξυπηρετούν το αστικό περιβάλλον. Ο πυρήνας του Δήμου Γερμασόγειας βρίσκεται σε απόσταση 1,3 km βόρειο ανατολικά του ΠΕ. Γύρω από τα τεμάχια ανάπτυξης έχει οικίες, οικιστικά διαμερίσματα, κτήριο με γραφεία και εστιατόριο, χώρο στάθμευσης λεωφορείων, άδεια τεμάχια.

Εικόνα 1: Χωροθέτηση τεμαχίων ανάπτυξης

Η ποσότητα εδαφικού υλικού που θα αφαιρεθεί κατά το στάδιο των εκσκαφών υπολογίζεται περίπου σε 12.000 m³. Το συνολικό ύψος του υπόγειου θα είναι 7,5 m (3,75 ύψος ανά επίπεδο). Η εκσκαφή για τη θεμελίωση του κτιρίου θα γίνει σε βάθος 60 cm από το δάπεδο του υπόγειου χώρου. Σε περίπτωση που το εδαφικό υλικό των εκσκαφών κριθεί κατάλληλο για επαναχρησιμοποίηση (δηλαδή πληροί τις σχετικές προδιαγραφές των προτύπων για τα αδρανή υλικά), θα χρησιμοποιηθεί για επιχωματώσεις στο έργο.

Εάν κριθεί ακατάλληλο το εδαφικό υλικό για επαναχρησιμοποίηση στο έργο ή προκύψει περίσσεια εδαφικού υλικού, θα διατεθεί σε αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις της κλινικής θα περιλαμβάνουν:

- Δύο υπόγειους χώρου με εμβαδόν περίπου 1.600 m² έκαστος. Το 1^ο επίπεδο του υπόγειου χώρου θα περιλαμβάνει 28 θέσεις στάθμευσης, κουζίνα, αποδυτήρια και χώρους υγιεινής προσωπικού, χώρο φύλαξης νεκρών και χώρο αποκομιδής ιατρικών αποβλήτων. Σημειώνεται ότι δε θα παρασκευάζονται φαγητά στην κουζίνα. Το 2^ο επίπεδο του υπόγειου χώρου θα περιλαμβάνει 23 χώρους στάθμευσης.
- Ισόγειο με εμβαδόν 314 m². Ο εξωτερικός χώρος του ισογείου θα περιλαμβάνει 27 θέσεις στάθμευσης, καθώς και χώρο αποκομιδής στερεών αποβλήτων. Ο εσωτερικός χώρος του ισογείου θα περιλαμβάνει καφετέρια, χώρο υποδοχής και αναμονής ασθενών, εξεταστήρια και γραφεία ιατρών. Σημειώνεται ότι δε θα παρασκευάζονται φαγητά και ποτά στην καφετέρια. Θα υπάρχουν αυτόματοι πωλητές ποτών και σνακ.

- Όροφο μηχανολογικών υπηρεσιών και χώρων υγιεινής με εμβαδόν περίπου 350 m².
- 1^ο όροφο με εμβαδόν 472,90 m². Θα περιλαμβάνει 5 χειρουργεία και υποστηρικτικούς χώρους και χώρο αποστείρωσης.
- 2^ο όροφο με εμβαδόν 487,20 m². Θα περιλαμβάνει δωμάτια διανυκτέρευσης ασθενών (17 κλίνες), δωμάτιο απομόνωσης ασθενών, γραφείο και κοιτώνα διανυκτέρευσης ιατρού, σταθμό νοσηλευτών στον οποίο θα προετοιμάζονται και τα φάρμακα των νοσηλευτών, και υποστηρικτικούς χώρους. Στους υποστηρικτικούς χώρους θα περιλαμβάνονται: χώρος φύλαξης ιματισμού, χώρος φύλαξης ακάθαρτου ιματισμού και σκωραμιδών και δωμάτιο καθαρίστριας.

Στην κλινική θα λειτουργούν εξετάστρια και χειρουργεία, στα οποία θα εργάζονται γιατροί με διάφορες ειδικότητες. Επίσης, θα εργάζεται νοσηλευτικό προσωπικό, καθαρίστριες, τεχνικό προσωπικό και διοικητικό προσωπικό. Το προσωπικό που θα εργάζεται στην κλινική υπολογίζεται συνολικά στα 40 άτομα. Ο μελετητής του έργου με ηλεκτρονικά μηνύματα ημερομηνίας 25/5/2022 ενημέρωσε το Τμήμα Περιβάλλοντος ότι στην κλινική δεν θα γίνονται χημειοθεραπείες και δεν θα λειτουργεί γυναικολογικό τμήμα. Επίσης στην κλινική δε θα λειτουργεί χημικό και μικροβιολογικό εργαστήριο, καθώς και ακτινολογικό τμήμα. Στην κλινική θα εργάζονται γιατροί με τις ακόλουθες ιδιότητες: ορθοπαιδικοί, οφθαλμίατροι, γενικοί χειρουργοί, ουρολόγοι, ωτορινολαρυγγολόγοι.

Για τη θέρμανση του χώρου της κλινικής θα λειτουργούν κλιματιστικές μονάδες VRF.

Η τροφοδοσία του ΠΕ κατά την φάση κατασκευής και λειτουργίας θα γίνεται με ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο ηλεκτροδότησης. Για την λειτουργία του έργου εκτιμάται ότι η μέση ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας θα ανέρχεται περίπου σε 1.400.000 kWh. Η κατανάλωση αυτή υπολογίζεται χωρίς την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. Με την εφαρμογή καλών πρακτικών και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, η κατανάλωση αυτή μπορεί να μειωθεί σε ποσοστό μέχρι 30%.

Η υδροδότηση θα γίνεται από το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Γερμασόγειας. Για τη λειτουργία του ΠΕ υπολογίζεται μια μέση συνολική ετήσια κατανάλωση νερού από την ανθρώπινη χρήση σε 2.700 m³ περίπου. Η μέση ετήσια κατανάλωση νερού από την καθαριότητα των χώρων και του εξοπλισμού του ΠΕ υπολογίζεται περίπου στα 3.500 m³. Οι τιμές αυτές αφορούν την πλήρη λειτουργία της κλινικής χωρίς την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης νερού. Με την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης νερού εκτιμάται ότι η ετήσια κατανάλωση νερού αναμένεται να μειωθεί σε ποσοστό μέχρι 15%.

Εικόνα 2: Κλινική Όραμα

Ο ποταμός Γερμασόγειας βρίσκεται σε απόσταση 1,2 km ανατολικά του ΠΕ.

Τα προτεινόμενα τεμάχια με αριθμούς 717, 718 και ένα μικρό μέρος του τεμαχίου με αρ. 196 εμπίπτουν σε διάδρομο / πέρασμα άγριων αποδημητικών πτηνών. Η έκταση που χρησιμοποιείται ως διάδρομος αποδημίας είναι αρκετά μεγάλη συγκριτικά με την έκταση που θα καλύψει το ΠΕ. Το μήκος του διαδρόμου αποδημίας από ανατολικά προς δυτικά του ΠΕ είναι 2 km περίπου, ενώ το μήκος της έκτασης των τεμαχίων που εμπίπτουν στο διάδρομο αυτό με το εν λόγω προσανατολισμό είναι 70 μέτρα περίπου.

Δεν εντοπίστηκαν σημαντικά ή σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας στα τεμάχια της ανάπτυξης. Τα είδη χλωρίδας που εντοπίστηκαν και θα αποψιλοθούν θα αντικατασταθούν με ιθαγενή δέντρα στον πράσινο χώρο της ανάπτυξης. Τα κυπαρίσσια που βρίσκονται στο νότιο σύνορο του ΠΕ θα διατηρηθούν ή θα μεταφυτευτούν στο χώρο πρασίνου του ΠΕ.

Το ΠΕ θα συνδεθεί με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα του Συμβουλίου Λεμεσού – Αμαθούντας για τη διάθεση των υγρών λυμάτων. Ιατρικά απόβλητα τα οποία θα προσομοιάζουν με τα αστικά λύματα θα διοχετεύονται επίσης στο κεντρικό αποχετευτικό σύστημα.

Τα υγρά απόβλητα που θα παράγονται από τη λειτουργία της κλινικής είναι αστικού τύπου υγρά απόβλητα, υγρά ιατρικά απόβλητα, επικίνδυνα υγρά ιατρικά απόβλητα.

Το ΠΕ θα συνδεθεί με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα του Συμβουλίου Λεμεσού – Αμαθούντας για τη διάθεση των υγρών λυμάτων. Ιατρικά απόβλητα τα οποία θα προσομοιάζουν με τα αστικά λύματα θα διοχετεύονται επίσης στο κεντρικό αποχετευτικό σύστημα.

Τα επικίνδυνα υγρά απόβλητα μπορεί να είναι αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα (αίμα, βιολογικά υγρά, ούρα κ.α.), διάφορα διαλύματα και φάρμακα. Τα απόβλητα αυτά θα συλλέγονται σε ειδικά δοχεία με σήμανση και θα διατίθενται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων. Κατά το στάδιο λειτουργίας της κλινικής θα παράγονται επικίνδυνα και μη επικίνδυνα στερεά απόβλητα. Συγκεκριμένα οι κατηγορίες των αποβλήτων που αναμένεται ότι θα παράγονται από τις δραστηριότητες της κλινικής είναι οι ακόλουθες:

- Αστικού τύπου στερεά απόβλητα που προσομοιάζουν με οικιακά π.χ. από τις δραστηριότητες εστίασης, γυαλί, χαρτόνι, πλαστικό, μέταλλα, υλικά συσκευασίας και άλλα μη επικίνδυνα υλικά.
- Επικίνδυνα απόβλητα αμιγώς μολυσματικά. Δηλαδή απόβλητα που έχουν έρθει σε επαφή με αίμα, εκκρίσεις ή άλλα βιολογικά υγρά και μπορούν να μεταδώσουν λοιμώδη νοσήματα.
- Μικτά επικίνδυνα απόβλητα τα οποία προέρχονται από φάρμακα.
- Άλλα επικίνδυνα απόβλητα: Χημικές ουσίες που αποτελούνται από ή περιέχουν επικίνδυνες ουσίες. Χλωροφόρμιο, τριχλωροαιθυλένιο, ξυλένιο, ακετόνη, μεθανόλη, ανόργανες χημικές ενώσεις που περιέχουν οξέα και αλκάλια (π.χ. θειικό, υδροχλωρικό, νιτρικό, χρωμικό οξύ, υδροξείδιο του νατρίου και διάλυμα αμμωνίας) και άλλα οξειδωτικά ($KMnO_4$, $K_2Cr_2O_7$) ή επιβραδυντές ($NaHSO_3$, Na_2SO_3), οργανικές χημικές ενώσεις που χρησιμοποιούνται για την καθαριότητα (φαινόλες), έλαια εκροής από αντλίες κενού, εξαντλημένα προσροφητικά υλικά, φίλτρα, κ.α
- Ειδικά ρεύματα αποβλήτων: μπαταρίες, συσκευασίες με αέρια υπό πίεση, ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης κ.α.

Τα συλλεγόμενα απόβλητα στους χώρους της κλινικής και στους διαδρόμους αναμονής θα αποτελούν και θα τυγχάνουν διαχείρισης ως αστικού τύπου στερεά απόβλητα. Τα λοιπά προαναφερόμενα απόβλητα που θα παράγονται από τις διάφορες δραστηριότητες του νοσοκομείου θα τυγχάνουν ανάλογης διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

3.1. Οι επιπτώσεις κατά το στάδιο κατασκευής του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Εκπομπές σκόνης από τη διακίνηση οχημάτων και μηχανημάτων, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών, τη μεταφορά και φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών.
- Εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίο του άνθρακα (CO), διοξειδίο του θείου (SO₂), οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες, αιθάλη (κάπνα) από τα οχήματα και τα μηχανήματα που θα δραστηριοποιούνται στο εργοτάξιο.
- Αύξηση επιπέδων θορύβου από τη διακίνηση των βαρέων οχημάτων μεταφοράς αδρανών εντός και εκτός του εργοταξίου και τη χρήση οχημάτων και μηχανημάτων (μηχανήματα εκσκαφής, φόρτωσης αδρανών, κλπ.) εντός του εργοταξίου
- Παραγωγή υγρών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- Παραγωγή επικίνδυνων υγρών αποβλήτων όπως λιπαντικά (λάδια, γράσα, υδραυλικά έλαια και καύσιμα) από τυχόν συντήρηση των χρησιμοποιούμενων στα εργοτάξια μηχανημάτων και οχημάτων ή τυχόν διαρροές λόγω βλάβης τους.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων (π.χ. σακούλες τσιμέντου, ξυλότυποι, σίδερα, δοχεία χρωμάτων, υπολείμματα καλωδίων, λαμαρίνες, πλαστικά, φυτικά υλικά αποψιλώσεων, απόβλητα από εκσκαφές, κλπ) από τις εργασίες κατασκευής.
- Κάλυψη του εδάφους εμβαδού περίπου 1.600 m² (εμβαδόν υπόγειου χώρου)
- Διασπορά ελαφρών αντικειμένων (τεμαχίων πλαστικού, μικρών τεμαχίων από μέταλλα, κλπ), από τις εργασίες εντός του εργοταξίου και τον άνεμο.
- Συμπύεση του εδάφους από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων και τη σφράγιση από μη περατά υλικά (π.χ. μπετόν).
- Αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης λόγω της διακίνηση των οχημάτων από και προς το εργοτάξιο.

3.2. Οι επιπτώσεις κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης λόγω της διακίνησης των οχημάτων (προσωπικού, ασθενών, επισκεπτών, προμηθευτών) από και προς το έργο.
- Αύξηση επιπέδων θορύβου από τη διακίνηση οχημάτων και τη χρήση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ιδιαίτερα σε μεμονωμένα επεισόδια όπου τα ασθενοφόρα θα χρησιμοποιούν σειρήνα.
- Εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίο του άνθρακα (CO), διοξειδίο του θείου (SO₂), οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες, αιθάλη (κάπνα) από τα οχήματα.
- Παραγωγή επικίνδυνων υγρών και στερεών αποβλήτων από την υγειονομική περίθαλψη και θεραπεία των ασθενών, τους ιατρικούς και εργαστηριακούς ελέγχους.
- Ο εξωτερικός φωτισμός της κλινικής και των εξωτερικών χώρων, δύναται να προκαλεί όχληση σε παρακείμενες ιδιοκτησίες.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Κατά το στάδιο κατασκευής:

- Να τηρείται πρόγραμμα συντήρησης των οχημάτων και μηχανημάτων του εργοταξίου.
- Να γίνεται χρήση ηχοπετασμάτων σε πηγές σταθερού θορύβου.
- Να τοποθετηθεί περίφραξη από συμπαγή υλικά στα όρια της υπό μελέτης περιοχής, που γειτνιάζουν με άλλες εγκαταστάσεις/αναπτύξεις, με σκοπό τον περιορισμό της εκπομπής θορύβου στις εν λόγω εγκαταστάσεις/αναπτύξεις.
- Να τηρείται αυστηρώς το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών.
- Να γίνεται χρήση ηλεκτρικού εξοπλισμού στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να αποφεύγεται η χρήση εξοπλισμού που λειτουργεί με μηχανές εσωτερική καύσης.
- Τα δρομολόγια των βαρέων οχημάτων να γίνονται σύμφωνα με προκαθορισμένο πρόγραμμα.
- Να επιλέγονται διαδρομές σε περίπτωση παρουσίας προβλημάτων στο τοπικό οδικό δίκτυο.
- Τα οχήματα και τα βαρέου τύπου μηχανήματα να διακινούνται στο χώρο σύμφωνα με το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας.
- Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών/αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.
- Να αποφεύγεται η εκτέλεση εργασιών στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή.
- Η τοποθέτηση περίφραξης από συμπαγή υλικά θα βοηθήσει και στην αποφυγή διαφυγής της σκόνης σε γειτονικές εγκαταστάσεις/αναπτύξεις.
- Τα οχήματα να μη διακινούνται άσκοπα στην περιοχή κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
 - Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα.
 - Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10km/h) στις χωμάτινες επιφάνειες.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες.
- Η εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Τα στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή) να διαχωρίζονται ανά είδος και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων. Στο εργοτάξιο να προκαθοριστούν χώροι προσωρινής αποθήκευσης των στερεών αποβλήτων. Τα ανακυκλώσιμα υλικά να διαχωρίζονται με σκοπό την ανακύκλωσή τους σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων.

- Να γίνεται χρήση σκίπ κλειστού τύπου για τα αστικά στερεά απόβλητα που θα δημιουργούνται από τους εργαζόμενους.
- Να γίνεται επαναχρησιμοποίηση υλικών, όπου είναι εφικτό, π.χ. για την κατασκευή των καλουπιών ή για την κατασκευή προσωρινών χώρων εντός του εργοταξίου.
- Οι χώροι απόρριψης των αποβλήτων στο εργοτάξιο να είναι προσωρινοί. Τα απόβλητα να περισυλλέγονται αυθημερόν.
- Να τοποθετηθεί κινητή (χημική) τουαλέτα και να αδειάζεται τακτικά. Τα υγρά απόβλητα να διατίθενται σε εγκεκριμένους χώρους επεξεργασίας τους.
- Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τυχόν διαρροές ή από τη συντήρηση των οχημάτων/μηχανημάτων να περισυλλέγονται σε κλειστά δοχεία και να αποθηκεύονται προσωρινά μέχρι την παραλαβή τους από αδειοδοτημένο φορέα, σε χώρο στον οποίο δε μπορούν να έχουν πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένα άτομα.
- Τα υπολείμματα υλικών βαφής και γενικά άλλων βλαβερών προς το περιβάλλον υλικών υγρής μορφής, τα οποία χρησιμοποιούνται στις κατασκευαστικές εργασίες να συλλέγονται και να διαχειρίζονται από αδειοδοτημένους φορείς και να μη γίνεται η ανεξέλεγκτη διάθεση τους στο περιβάλλον.
- Να τηρείται σχέδιο δράσης σε περίπτωση ατυχηματικών διαρροών.
- Τα υλικά χημικής σύστασης (μπογιές, πετρέλαιο, λιπαντικά κ.α.) να αποθηκεύονται σε βάση από αδιαπέρατο υλικό (π.χ. τσιμέντο ή πλαστική μεμβράνη). Επίσης, όλες οι εργασίες ανεφοδιασμού ή η συντήρηση μηχανημάτων να γίνονται πάνω σε αδιαπέραστη πλαστική μεμβράνη. Συστήνεται οι συντηρήσεις των οχημάτων/μηχανημάτων να γίνονται σε εξωτερικά συνεργεία.
- Στο εργοτάξιο να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.
- Η αποψίλωση της χλωρίδας εντός της ΑΠΜ να γίνει χειρωνακτικά χωρίς τη χρήση χημικών.

Κατά το στάδιο λειτουργίας:

- Τα απόβλητα να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται σε υποδοχείς (κάδους ή άλλα μέσα) προσωρινής αποθήκευσης τους. Οι υποδοχείς να είναι κατάλληλου χρώματος με σήμανση, ώστε να είναι ευκόλως αναγνωρίσιμα και να ακολουθούν τη σωστή γραμμή διαχείρισης.
- Να τοποθετούνται κατάλληλοι υποδοχείς αποβλήτων σε όλους τους χώρους, που παράγονται συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων.
- Οι υποδοχείς να απομακρύνονται όταν είναι γεμάτοι περίπου κατά τα 3/4.
- Η χωριστή συλλογή των απορριμμάτων να γίνεται όσο το δυνατό πλησιέστερα στον τόπο παραγωγής τους (π.χ. εντός χειρουργείου, εντός των δωματίων των ασθενών κλπ.)
- Τα απορρίμματα να περισυλλέγονται με συχνότητα ανάλογη με το φόρτο εργασίας των τμημάτων που τα παράγουν.
- Οι υποδοχείς των αποβλήτων να παραμένουν πάντα κλειστοί.
- Να απαγορεύεται η μεταφορά του περιεχόμενου από έναν κάδο σε άλλο λόγω υψηλού κινδύνου μόλυνσης και οχλήσεων.
- Όλοι οι υποδοχείς των αποβλήτων να καθαρίζονται με απολυμαντικό.
- Τα τροχήλατα καρότσια συλλογής και μεταφοράς των απορριμμάτων των τμημάτων να κυκλοφορούν κλειστά, οι σάκοι να είναι δεμένοι και καλά τοποθετημένοι στο εσωτερικό τους,

να μη φορτώνονται σε μεγάλο ύψος, να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να πλένονται καθημερινά.

- Τα τροχήλατα καρότσια που μεταφέρουν μολυσματικά απόβλητα να μη χρησιμοποιούνται για άλλες εργασίες.
- Ο μεταφορέας των αποβλήτων να ενημερώνεται επακριβώς για το είδος και την επικινδυνότητα του φορτίου που μεταφέρει.
- Να συναφθούν συμφωνίες με αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων για κάθε κατηγορία αποβλήτου.
- Να καταρτιστεί λεπτομερές σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων της κλινικής.
- Να εφαρμόζεται πρόγραμμα ελέγχου του συστήματος ύδρευσης της κλινικής.
- Να γίνει εκπαίδευση του προσωπικού για την ορθή χρήση του νερού. Ο ιδιοκτήτης του ΠΕ θα εγκαταστήσει καζανάκια διπλής έκπλυσης και μειωτήρες ροής σε νιπτήρες και ντουζιέρες.
- Να τηρείται πρόγραμμα ελέγχου του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του ΠΕ.
- Η επιλογή του εξοπλισμού της κλινικής να γίνεται με βάση το κριτήριο της υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
- Για τον αποτελεσματικό έλεγχο των περιβαλλοντικών πτυχών του ΠΕ, συστήνεται η εφαρμογή συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, στο οποίο να καταγράφονται δείκτες παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων (ενέργεια, νερό, απόβλητα) και να καθορίζονται στόχοι (όπου είναι εφικτό) για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του ΠΕ.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το έργο χωροθετείται σε απόσταση 3.75 χιλιομέτρων περίπου από την πλησιέστερη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Δάσος Λεμεσού – CY5000001».

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή ζητήθηκαν οι απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων / Υπηρεσιών / Τοπικών Αρχών λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους, για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον:

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

Απέστειλαν επιστολή στις 21/2/2022, η οποία βρίσκεται στο Παράρτημα III.

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Απέστειλαν επιστολή στις 5/5/2022, στην οποία αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η εν λόγω περιοχή βρίσκεται στην Ζώνη Γεωλογικής Καταλληλότητας 2, η οποία αφορά περιοχές όπου η γεωλογία πιθανόν να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον. Στη Ζώνη αυτή απαιτείται η εκπόνηση γεωλογικής – γεωτεχνικής έρευνας εάν πρόκειται για κτίριο πέραν των δύο ορόφων (στον αριθμό ορόφων συμπεριλαμβάνεται και το ισόγειο και το/τα υπόγειο/α). Έπειτα από συνεννόηση που είχαν με τον αρχιτέκτονα του έργου πληροφορήθηκαν ότι έχει διενεργηθεί γεωλογική – γεωτεχνική έρευνα η οποία και τους υποβλήθηκε. Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα δεν φέρουν καμία ένσταση στην υλοποίηση του έργου, νοουμένου πως θα ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω γεωλογικής - γεωτεχνικής έρευνας. Σημειώνουν ότι την ευθύνη των

αποτελεσμάτων και πορισμάτων της γεωλογικής – γεωτεχνικής έρευνας, την έχει ο γεωλόγος που την εκπονεί, ενώ την τελική απόφαση για το σχεδιασμό του έργου την έχει ο μελετητής μηχανικός.

Τμήμα Δημοσίων Έργων

Στις 23/2/2022 με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ενημέρωσε το Τμήμα Περιβάλλοντος ότι για την ανάπτυξη αυτή το Τμήμα Δημοσίων Έργων έχει ήδη εκφράσει απόψεις του στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στις 13.09.2021 και αφορούν θέματα σχηματικών κινήσεων και πρόσβασης.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Απέστειλαν επιστολή στις 20/4/2022, στην οποία μεταξύ άλλων αναφέρονται τα ακόλουθα:

- i. Τα τεμάχια υπέρκεινται του Υπόγειου Υδατικού Σώματος (ΥΥΣ) CY-18 Λεύκαρα – Πάχνα, το οποίο χρησιμοποιείται και υδρευτικούς σκοπούς. Πρέπει να αποφεύγεται η απόρριψη στερεών ή και υγρών αποβλήτων που τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια νερά αφού οι Ανώτερες Αποδεκτές Τιμές (Threshold Values - TVs), που έχουν καθοριστεί στα πλαίσια παρακολούθησης των Υπόγειων Υδάτων (Αρθρ. 8) και εφαρμογής της ΟΠΥ, είναι αυτά του ποσίου.
- ii. Η εν λόγω περιοχή ενδιαφέροντος βρίσκεται 1400 m μακριά από τις πηγές ύδρευσης, γεωτρήσεις Γερομασόγειας που είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο του ΣΥΛ και βρίσκεται μόλις εκτός της Εξωτερικής Ζώνης Προστασίας (Ζώνη III) τους. Για αυτό το λόγο πέραν των μέτρων που αναφέρονται στο σχετικό Έντυπο Πληροφοριών για τη προστασία των υπόγειων υδάτων θα πρέπει:
 - α) κατά την κατασκευή/κατεδάφιση του έργου η συντήρηση οποιουδήποτε μηχανήματος /οχήματος να γίνεται σε ειδικές αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις και όχι εντός της περιοχής ενδιαφέροντος.
 - β) αν κατά την λειτουργία του έργου διατηρούν δεξαμενή αποθήκευσης υγρών καυσίμων ή άλλων επικίνδυνων υγρών ουσιών ή υγρών αποβλήτων, αυτές θα πρέπει να είναι διπλού τοιχώματος για να αποφευχθούν τυχόν απώλειες. Με εφαρμογή των πιο πάνω και των προτεινόμενων μέτρων, που αναφέρονται στο σχετικό Έντυπο Πληροφοριών, δεν αναμένεται να υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι ρύπανσης των υπόγειων υδάτων της περιοχής.
- iii. Εμπίπτει εντός των αποχετευτικών ορίων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούνας (ΣΑΛΑ) και θα πρέπει να αποταθούν κοντά τους για απόψεις σε ότι αφορά τη διαχείριση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων κατά τη φάση λειτουργίας του έργου.

Όσον αφορά τα υγρά απόβλητα που θα προκύψουν κατά τη φάση κατασκευής καθώς και τα υγρά απόβλητα που θα προκύψουν κατά τη φάση λειτουργίας αλλά δεν μπορούν να διατεθούν στο αποχετευτικό σύστημα, θα πρέπει να διασφαλιστεί η εξασφάλιση συμφωνιών με τους εξειδικευμένους αδειοδοτημένους συλλέκτες για τη διαχείριση τους.

Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας

Με ηλεκτρονικό μήνυμα τους ημερομηνίας 3/3/2022, ανέφεραν ότι δεν φέρουν ένσταση για την κατασκευή και λειτουργία του εν λόγω έργου.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου και την επιτόπια επίσκεψη, τις απόψεις των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου και δε φέρει ένσταση στην

κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον.

Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

Χαρακτηριστικά του έργου: Το Προτεινόμενο Έργο (ΠΕ) αφορά την κατασκευή και λειτουργία κλινικής που δε θεωρείται ότι θα επιφέρει οποιαδήποτε σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση καθότι πρόκειται για περι-αστική περιοχή χωρίς να παρουσιάσει συγκεκριμένο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, με συμβατικές εργασίες κατασκευής και λειτουργίας.

Τοποθεσία του έργου: Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) εμπίπτει εντός Πολεοδομικής Ζώνης Κα8 (100%) (περιοχές με επικρατούσα χρήση την κατοικία) και χωροθετείται στην τοποθεσία Χαλομάντρες της ενορίας Αγίας Παρασκευής εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Γερμασόγειας της επαρχίας Λεμεσού (αριθμός τεμαχίων 196 – 717 – 718, τμήμα 05, Φύλλο Σχέδιο (Φ/Σχ): 0/2-207-342). Χωροθετείται σε περι-αστικό περιβάλλον, όπου δεν υφίστανται περιοχές περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Σε ακτίνα εντός 1 km από το ΠΕ υφίστανται τουριστικά καταλύματα, κατοικίες, η βιομηχανική ζώνη Αγίου Αθανασίου, εμπορικά καταστήματα, χώρος στάθμευσης λεωφορείων, εστιατόρια, κτίρια υπηρεσιών, ο αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας – Λεμεσού (Α1), καθώς και άλλες δημόσιες υποδομές που εξυπηρετούν το αστικό περιβάλλον. Γύρω από τα τεμάχια ανάπτυξης έχει οικίες, οικιστικά διαμερίσματα, κτήριο με γραφεία και εστιατόριο, χώρο στάθμευσης λεωφορείων, άδεια τεμάχια..

Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του έργου είναι διαχειρίσιμες και μπορούν να τύχουν ικανοποιητικής διαχείρισης εφόσον εφαρμοστούν οι Όροι του Παραρτήματος.

Μαρία Φεσά
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.014.010.004
17 Ιουνίου, 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. ΛΕΜ/00588/2021, ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ "ΟΡΑΜΑ" ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑ (Φ/ΣΧ. 0/2-207-342, ΤΜ. 5, ΑΡ. ΤΕΜ. 196, 717, 718)»

A. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- A1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- A2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- A3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- A4. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην Έκθεση Πληροφοριών και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 έως 2021.
- A5. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που χορηγείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- A6. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
- A7. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί από τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- A8. Η συλλογή/μεταφορά των αποβλήτων σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων να γίνεται από Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε Επαγγελματική Βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
- A9. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

B. ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- B1. Η συντήρηση οποιοδήποτε μηχανήματος/οχήματος θα πρέπει να γίνεται σε ειδικές αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις και όχι εντός των ορίων του προτεινόμενου έργου.

- B2. Όλες οι δεξαμενές αποθήκευσης υγρών καυσίμων ή άλλων επικίνδυνων υγρών ουσιών ή υγρών αποβλήτων να είναι διπλού τοιχώματος, εφόσον υφίστανται.
- B3. Να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της γεωλογικής - γεωτεχνικής έρευνας που εκπονήθηκε και αποστάληκε στο Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης. Την ευθύνη των αποτελεσμάτων και πορισμάτων της γεωλογικής – γεωτεχνικής έρευνας, την έχει ο γεωλόγος που την εκπονεί, ενώ την τελική απόφαση για το σχεδιασμό του έργου την έχει ο μελετητής μηχανικός.
- B4. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
- B5. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους, στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- B6. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες να περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που έχουν υποβληθεί. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων.
- B7. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
- B8. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
- B9. Στην περίπτωση που ο εργολάβος διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 (185(Ι)/2011) και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
- B10. Σε περίπτωση που δε τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή σε Κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης, ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
- B11. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.

- B12. Ο εργολάβος να υπογράψει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την περιοχή του έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
- B13. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.
- B14. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.
- B15. Να κατασκευαστεί δίκτυο συλλογής των ομβρίων υδάτων που θα προκύπτουν κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων και το οποίο θα εξυπηρετεί τους ανοικτούς χώρους του έργου. Τα όμβρια ύδατα να περνούν από κατάλληλα συστήματα (π.χ. σύστημα λιποπαγίδας) ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τυχόν ρυπογόνων ουσιών στο έδαφος ή στα νερά. Τα όμβρια ύδατα από τις οροφές δύναται να συλλέγονται για άρδευση των πρασίνων του έργου.
- B16. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίσταται.
- B17. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπασση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
- B18. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.

- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
 - Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας, για να μην ενοχλούνται οι γύρω κάτοικοι.
 - Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
 - Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή θορύβου.
 - Χρήση περιφραγής περιμετρικά του εργοταξίου, καθ' όλη τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- B19. Να εφαρμοστούν μέτρα μετριασμού της ηχητικής όχλησης για κατοικίες που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 50 μ. από το έργο και όπου η στάθμη θορύβου είναι μεγαλύτερη του ορίου των 55 dB στο εξωτερικό τμήμα των κατοικιών, όπως τοποθέτηση ηχοπετασμάτων κατάλληλου ύψους 4 μ. περίπου περιμετρικά του εργοταξίου ή/και προσθήκης ηχοπετασμάτων γύρω από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- B20. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διατάγματος του 2020 (Κ.Δ.Π. 121/2020).
- B21. Να γίνει χρήση χρωμάτων, κολλών, διαλυτών και μοκετών χαμηλής εκπομπής VOCs και να αποφευχθεί η χρήση σύνθετων προϊόντων ξυλείας, ειδικά σε περίπτωση που αυτή ενέχει την πιθανότητα υψηλής εκπομπής φορμαλδεΐδης. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.
- B22. Να φυτευτούν δέντρα και θάμνοι περιμετρικά του τεμαχίου και στους χώρους πρασίνου, ώστε να μετριάζεται η αισθητική ρύπανση από το έργο. Να προτιμώνται τα ιθαγενή και ενδημικά είδη της περιοχής και μεταξύ αυτών τα πλέον ξηρανθεκτικά.
- B23. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

Γ. ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Γ1. Να υποβληθεί αίτηση για σύνδεση με το Δημόσιο Αποχετευτικό Σύστημα Λυμάτων πριν την έναρξη της λειτουργίας του έργου.
- Γ2. Τα παραγόμενα αστικά λύματα να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανές δεξαμενές διπλού τοιχώματος και κατόπιν εγκρίσεως, να οδηγούνται στο κεντρικό αποχετευτικό δίκτυο του Συμβουλίου Αποχετεύσεως Λεμεσού Αμαθούνας.
- Γ3. Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους και στο δίκτυο των ομβρίων της περιοχής.
- Γ4. Όλα τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα μολυσματικού και τοξικού χαρακτήρα που προκύπτουν από τη λειτουργία του νοσηλευτηρίου, στο πλαίσιο της περιγεννητικής φροντίδας, διάγνωσης, θεραπείας και πρόληψης ασθενειών στους ανθρώπους, να συλλέγονται χωριστά σε ειδικές σεσημασμένες συσκευασίες ανάλογα με το είδος επικινδυνότητας τους και να αποθηκεύονται σε κατάλληλες συνθήκες, ώστε να μην τίθεται κίνδυνος για το περιβάλλον ή/και την ανθρώπινη υγεία, βάσει των διατάξεων των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- Γ5. Ειδικά για την αποθήκευση των αποβλήτων από την υγειονομική περίθαλψη ισχύουν πλέον του πιο πάνω όρου και τα ακόλουθα:

- i. Να γίνεται διαχωρισμός των αποβλήτων ανά κατηγορία.
 - ii. Τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα μολυσματικού χαρακτήρα, στους χώρους παραγωγής τους να αποθηκεύονται σε ψυγεία σε θερμοκρασία $\leq 5^{\circ}\text{C}$ και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) ημερών.
 - iii. Στο χώρο αποθήκευσης εντός των χώρων παραγωγής των αποβλήτων, τα απόβλητα να είναι τοποθετημένα και σε δεύτερο περιέκτη πάνω στον οποίο να υπάρχει ευδιάκριτη και ανεξίτηλη επιγραφή «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα» και το σήμα του βιολογικού ή/και τοξικού κινδύνου, ανάλογα με το αν τα απόβλητα ενέχουν βιολογικό ή τοξικό κίνδυνο. Αν τα απόβλητα ενέχουν και βιολογικό και τοξικό κίνδυνο τότε στους περιέκτες πρέπει να αναγράφονται και τα δύο σύμβολα και εν πάση περιπτώσει τα διεθνή σύμβολα που ανταποκρίνονται στον εκάστοτε κίνδυνο του περιεχόμενου αποβλήτου. Ο περιέκτης των αποβλήτων να φέρει ετικέτα με την ημερομηνία και την προέλευση των αποβλήτων.
 - iv. Τα επικίνδυνα απόβλητα καθώς και αυτά που προκαλούν οσμές να αποθηκεύονται σε κλειστά δοχεία και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες για διαχείριση με βάση τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.
 - v. Όλα τα απόβλητα να αποθηκεύονται με τρόπο που να αποφεύγεται οποιαδήποτε οχληρία, αρνητική επίδραση στο περιβάλλον ή κίνδυνος στην ανθρώπινη υγεία.
- Γ6. Σε περίπτωση που οι περιέκτες των αποβλήτων θα τοποθετούνται στους χώρους παραγωγής από τον αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης που θα συλλέγει τα απόβλητα, να οδηγούνται στις εγκαταστάσεις του αδειοδοτημένου φορέα διαχείρισης για απολύμανση κάθε φορά που θα παραλαμβάνονται τα απόβλητα και να αντικαθίστανται πάντα με καθαρούς και απολυμασμένους περιέκτες.
- Γ7. Ο κύριος του έργου πριν την λειτουργία της κλινικής να συνάψει συμφωνία με αδειοδοτημένη εταιρεία διαχείρισης αποβλήτων για την παραλαβή παραγόμενων των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων.
- Γ8. Τα ληγμένα φάρμακα όταν και εάν προκύπτουν να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.
- Γ9. Στους χώρους όπου θα υπάρχει κίνδυνος για διαρροή επικίνδυνων ουσιών (π.χ. χώροι με μηχανολογικό εξοπλισμό που περιέχει καύσιμα και υδραυλικά έλαια, εργαστήρια χημικών και βιολογικών ελέγχων, κλπ.), να υπάρχουν κατάλληλα για την εκάστοτε περίπτωση απορροφητικά υλικά, ώστε να μπορούν να συγκρατούνται και να συλλέγονται οι εν λόγω ουσίες σε περίπτωση διαρροής τους. Τα απορροφητικά υλικά μετά τη χρήση τους να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων. Τα απορροφητικά υλικά να επιθεωρούνται σε τακτική βάση και σε περίπτωση διαπίστωσης αυξημένης προσρόφησης υγρασίας να γίνεται άμεση αντικατάστασή τους.
- Γ10. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικές ουσίες, κλπ. να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία και σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
- Γ11. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τον εξοπλισμό της παραγωγικής διαδικασίας, να συλλέγονται και αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία, τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων για επεξεργασία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.
- Γ12. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στο έργο, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός

δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής.

- Γ13. Τα στερεά απόβλητα (όπως π.χ. τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απόβλητα συσκευασιών, λιπαντικά από τον μηχανολογικό εξοπλισμό κ.α) που πιθανόν να προκύπτουν, να συλλέγονται, να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά με τρόπο που να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον. Τα απόβλητα να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
- Γ14. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός του κτηρίου, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα. Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση εντός του κτηρίου για τη ΔσΠ και εκτός για τη συλλογή. Οι χρήστες του κτηρίου να τύχουν κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.
- Γ15. Τυχόν τοποθέτηση συμπιεστή σκυβάλων, καθώς και η χωροθέτηση των σκυβαλοδοχείων να γίνει σε συνεννόηση με την τοπική αρχή.
- Γ16. Να γίνει χρήση ηχοπετασμάτων σε πηγές σταθερού θορύβου σε περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα υπέρβασης του θορύβου που εκπέμπεται από τα μηχανήματα εξωτερικού χώρου ή υπάρχουν παράπονα για οχληρία (θόρυβο).
- Γ17. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ. γεννήτριες, κομπρεσόροι) να βρίσκονται σε κλειστούς και ηχομονωμένους χώρους ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα, και να εγκατασταθούν σε ικανοποιητική απόσταση από τις κατοικίες στα γειτονικά τεμάχια.
- Γ18. Τυχόν ληγμένα τρόφιμα και υπολείμματα προϊόντων να μην πετάγονται αλλά να διατίθενται σε σταθμούς κομποστοποίησης ή σε σταθμούς αναερόβιας χώνευσης.
- Γ19. Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου του εργοστασίου.
- Γ20. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).
- Γ21. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια όπως λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και λοιπός ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
- Γ22. Προτείνεται όπως τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά πλαίσια και ηλιακοί συλλέκτες για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.

- Γ23. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, σαμπουάν, σαπούνια κλπ.), και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
- Γ24. Προτείνεται η χρήση χαρτιού τουαλέτας και κουζίνας από ανακυκλωμένο χαρτί ή οικολογικό.
- Γ25. Για τη μείωση των επιπέδων φωτορύπανσης από τον εξωτερικό φωτισμό, απαιτείται ρύθμιση της έντασης φωτός, κατεύθυνση της φωτεινής δέσμης στο εσωτερικό της ανάπτυξης και κατάλληλη επιλογή του ύψους τοποθέτησης των φωτιστικών εστιών.
- Γ26. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα για το έργο:
- Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής κλπ. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
 - Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες.
 - Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας.
 - Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
 - Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.
- Γ27. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
- Εγκατάσταση συστήματος εξοικονόμησης νερού (π.χ. ανιχνευτές κίνησης)
 - Τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες (μέγιστη ροή 2,5 λίτρα /λεπτό)
 - Τοποθέτηση καζανακίων δύο στάσεων
 - Τακτική παρακολούθηση των υδραυλικών εγκαταστάσεων για αποφυγή διαρροών.
- Γ28. Ο Κύριος του Έργου να εισάγει πιστοποιημένο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS).

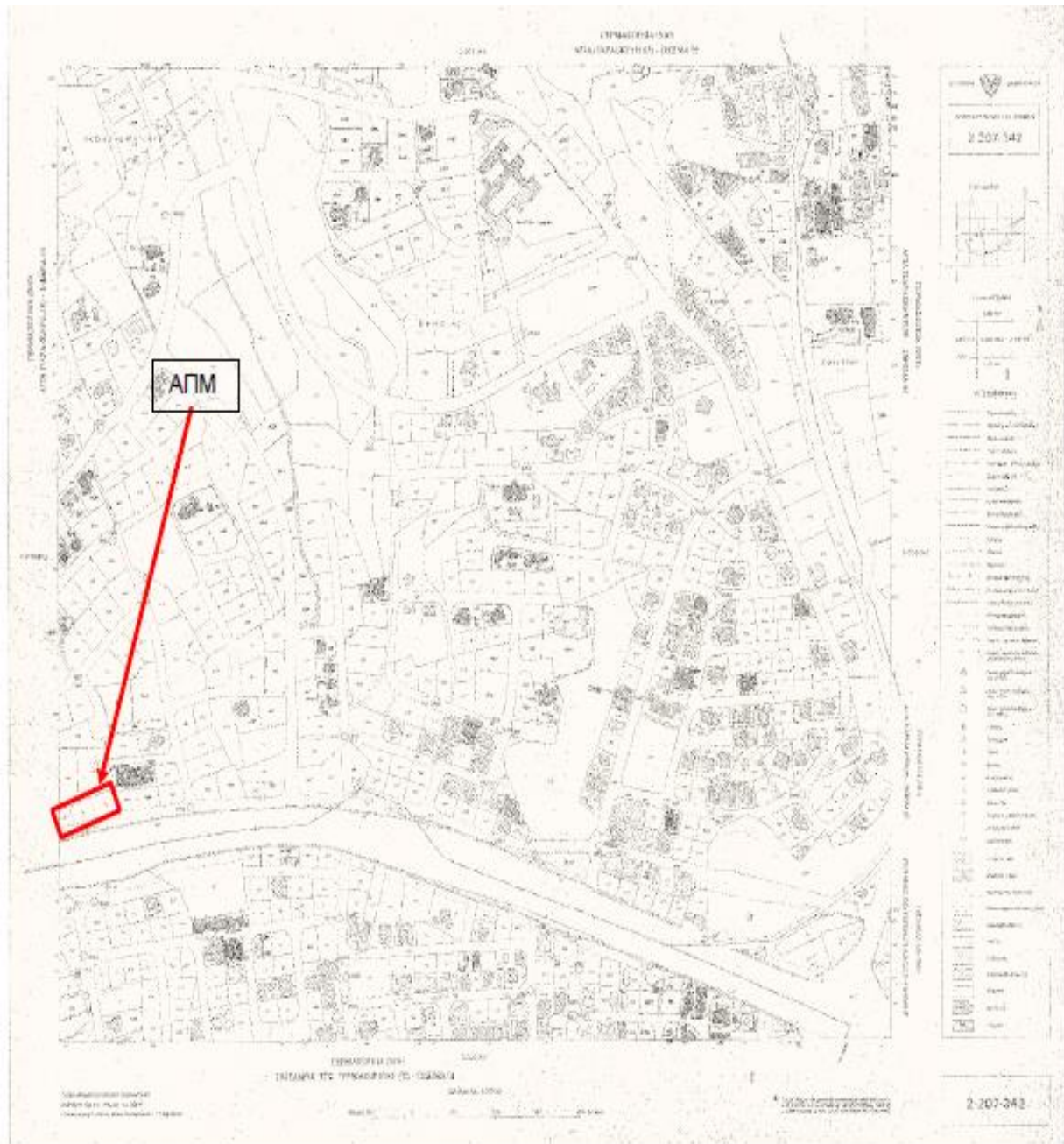
Δ. Όροι για Αποξήλωση

- Δ1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- Δ2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- Δ3. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

- Δ4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης περιορίζονται στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών χωρίς επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
17 Ιουνίου, 2022

Παράρτημα II

Παράρτημα ΙΙΙ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
1449 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: Ι.Υ.21.03.003.78

Τηλ.:22605601
Φαξ: 22605491

21 Φεβρουαρίου 2022

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
(υπόψη κας Μαρίας Φεσάς)
Τμήμα Περιβάλλοντος
1498 Λευκωσία

**Θέμα: Διαβούλευση για έργα του Δεύτερου Παραρτήματος με βάση το άρθρο 24
Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 έως 2021
Αίτηση για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας με Αρ. Φακ. ΛΕΜ/00588/2021, για κατασκευή και
λειτουργία κλινικής με την επωνυμία «Όραμα» στο Δήμο Γερμασόγειας (Φ/Σγ: 0/2-207-342, τμ.5, αρ.
τεμ.196, 717,718)**

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ.φακ.: 02.10.011.014.010.004 και ημερομηνία 16/02/2022 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, οι απόψεις οι οποίες πηγάζουν από τις πρόνοιες των περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμων του 2001 μέχρι 2019, αφού πρώτα το νοσηλευτήριο ιδρυθεί είναι οι ακόλουθες:

1. Αναφορικά με το θέμα των κλινικών αποβλήτων και σύμφωνα με το Τμήμα Γ(10) του Μέρους Ι του Πρώτου Παραρτήματος των υπ' αναφορά νόμων, «Κάθε ιδιωτικό νοσηλευτήριο θα πρέπει να διαθέτει εξοπλισμό διαχείρισης και διάθεσης κλινικών αποβλήτων και εναλλακτικά η απαίτηση αυτή ικανοποιείται, εφόσον το ιδιωτικό νοσηλευτήριο έχει συνάψει και διατηρεί κατάλληλες συμβατικές δεσμεύσεις με τρίτους για τη διαχείριση και διάθεση των κλινικών του αποβλήτων.».
2. Αναφορικά με την φύλαξη/ αποθήκευση φαρμάκων στο στάδιο της λειτουργίας και σύμφωνα με το Μέρος VIII- Φύλαξη Φαρμάκων του Πρώτου Παραρτήματος των υπ' αναφορά νόμων, «κάθε ιδιωτικό νοσηλευτήριο οφείλει να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο ή προφύλαξη για την αποθήκευση των φαρμακευτικών σκευασμάτων, σύμφωνα με τις ακόλουθες απαιτήσεις και προδιαγραφές:

(α) Η αποθήκευση και φύλαξη των φαρμάκων πρέπει να ακολουθεί αυστηρά τις προδιαγραφές και τις οδηγίες του κατασκευαστή.

(β) Ο χώρος στον οποίο φυλάσσονται ή αποθηκεύονται φάρμακα πρέπει να ελέγχεται αυστηρά, κατά τρόπο που να αποκλείει την πρόσβαση και χρήση αυτού από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

(γ) Η φύλαξη και αποθήκευση ραδιοφαρμάκων, εφόσον χρησιμοποιούνται τέτοια, πρέπει να γίνεται σε κατάλληλα θωρακισμένο χώρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες Νόμων του 2002 και 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων Κανονισμών.

(δ) Η θερμοκρασία του χώρου φύλαξης και αποθήκευσης φαρμάκων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 26 βαθμούς Κελσίου. Στο χώρο πρέπει να υπάρχει κατάλληλο ψυγείο για φύλαξη φαρμάκων σε ειδικές θερμοκρασίες.

(ε) Οι συνηθισμένες θερμοκρασίες φύλαξης και αποθήκευσης φαρμάκων είναι:

(i) Θερμοκρασία δωματίου κάτω των 26°C,

(ii) δροσερή αποθήκευση 8 - 15°C,

(iii) δροσερή αποθήκευση 2 - 8°C (για εμβόλια),

(iv) κατάψυξη - 10°C (για εμβόλια πολιομυελίτιδας).

(στ) Ειδικές απαιτήσεις για τη φύλαξη ναρκωτικών φαρμάκων και ουσιών:

(i) Τα ναρκωτικά φάρμακα και ουσίες πρέπει να φυλάσσονται σε ειδικό για το σκοπό αυτό μεταλλικό ερμάρι με κλειδαριά ασφαλείας και το κλειδί να κρατείται μόνο από τον Υπεύθυνο Ιατρό του νοσηλευτηρίου και /ή τον προϊστάμενο του νοσηλευτικού προσωπικού.

(ii) Έκδοση φαρμάκου ή ουσίας επιτρέπεται μόνο μετά τη σχετική καταχώρηση στο βιβλίο χορήγησης ναρκωτικών.».

3. Αναφορικά με τα θέματα για την Υγεία και Ασφάλεια, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας Νόμων του 1996 μέχρι 2020 και σύμφωνα με το εδάφιο 7 του άρθρου 13 των υπ' αναφορών νόμων, «κάθε αδειούχο ιδιωτικό νοσηλευτήριο πρέπει να είναι εφοδιασμένο με έγκυρη βεβαίωση από το Διευθυντή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή και λειτουργία επικαιροποιημένου και κατάλληλου συστήματος ασφάλειας ή συστήματος διαχείρισης των κινδύνων, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 μέχρι του 2020.».

Δρ Όλγα Καλακούτα
Αν. Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
Έφορος Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων